

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA

**Terminowego na Życie
z malejącą sumą ubezpieczenia**

Skorowidz

Informacja do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia (dalej „OWU”).

Rodzaj informacji	Numer zapisu
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia.	§ 3 w związku z § 2 ust. 1 pkt 1, 2, 11; § 5; § 8; § 18; § 19; § 20.
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§ 2 ust. 1, pkt 1, 2; § 3 ust. 2 pkt 2, 3; § 4; § 20 ust. 4, 5.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia

Skorowidz	2
Rozdział 1. Postanowienia ogólne	4
§ 1. Postanowienia wprowadzające	4
§ 2. Definicje	4
Rozdział 2. Przedmiot i zakres Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia	5
§ 3. Przedmiot i zakres Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia	5
§ 4. Ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności	5
Rozdział 3. Umowa ubezpieczenia	5
§ 5. Zawarcie Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia	5
§ 6. Wiek przystąpienia do Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia	6
§ 7. Okres Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia	6
§ 8. Okres odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA	6
§ 9. Suma ubezpieczenia	6
§ 10. Obniżenie Sumy ubezpieczenia	6
§ 11. Składka z tytułu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia	6
§ 12. Skutki nieopłacenia Składki całkowitej	7
§ 13. Częstotliwość opłacania Składki całkowitej	7
§ 14. Zamiana Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia	7
§ 15. Rozwiązanie Umowy ubezpieczenia	8
Rozdział 4. Świadczenia	8
§ 16. Uposażeni	8
§ 17. Wybór formy wypłaty Świadczenia	8
§ 18. Wysokość Świadczenia	8
§ 19. Dokumenty wymagane do ustalenia odpowiedzialności	9
§ 20. Wypłata Świadczenia	9
Rozdział 5. Postanowienia końcowe	9
§ 21. Regulacje podatkowe	9
§ 22. Korespondencja	9
§ 23. Skargi, reklamacje i powództwo	10
§ 24. Pozostałe postanowienia	10
§ 25. Data wejścia w życie OWU i data uchwały	10

ROZDZIAŁ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. POSTANOWIENIA WPROWADZAJĄCE

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia stosuje się do Umów Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia zawieranych przez Pramerica Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółkę Akcyjną.
2. Ogólne Warunki Ubezpieczenia stanowią integralną część Umowy ubezpieczenia zawartej na ich podstawie.
3. Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia może być Umową podstawową albo Umową dodatkową w stosunku do innej umowy ubezpieczenia na życie, jeśli taką zawarto jako Umowę podstawową pomiędzy Pramerica Życie TUIR SA a Ubezpieczającym stosownie do odrębnych ogólnych warunków ubezpieczenia. Jeśli Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia zostanie zawarta jako Umowa dodatkowa, zostanie to potwierdzone w Polisie.
4. Polisa może regulować prawa i obowiązki stron Umowy ubezpieczenia w sposób odbiegający od niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia.

§ 2. DEFINICJE

1. W niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia zwanych dalej „OWU”, w Polisie, załącznikach, aneksach oraz we wszelkich dokumentach wystawianych w związku z Umową ubezpieczenia wymienionym poniżej terminom nadano następujące znaczenia:
  - 1) **Całkowite i trwałe inwalidztwo** – występowanie jednej lub więcej z poniższych okoliczności:
    - a) całkowita i nieodwracalna utrata wzroku w oboju oczach;
    - b) utrata obydwu dłoni lub obydwu stóp, lub łącznie jednej dłoni i jednej stopy, przy czym za utratę dłoni lub stopy uważa się również całkowitą i nieodwracalną utratę władzy w tej części ciała;
    - c) całkowita i nieodwracalna utrata wzroku w jednym oku występująca łącznie z utratą jednej dłoni lub jednej stopy, przy czym za utratę dłoni lub stopy uważa się również całkowitą i nieodwracalną utratę władzy w tej części ciała;
    - d) całkowity i nieodwracalny paraliż całego ciała;
    - e) całkowita i nieodwracalna utrata samodzielności w wykonywaniu czynności niezbędnych do życia, tzn. stwierdzona przez lekarza nieodwracalna niezdolność do samodzielnego wykonywania trzech lub więcej z wymienionych czynności życiowych: mycie się, odżywianie się, korzystanie z toalety, ubieranie się, przemieszczanie się, poruszanie się;
  - 2) **Częściowe i trwałe inwalidztwo** – występowanie jednej lub więcej z poniższych okoliczności:
    - a) całkowita i nieodwracalna utrata wzroku w jednym oku;
    - b) utrata jednej dłoni lub jednej stopy, przy czym za utratę dłoni lub stopy uważa się również całkowitą i nieodwracalną utratę władzy w tej części ciała;
    - c) całkowita i nieodwracalna utrata słuchu w oboju uszach;
  - 3) **Data zdarzenia ubezpieczeniowego** oznacza:
    - a) w odniesieniu do śmierci Ubezpieczonego – dzień jego śmierci;
    - b) w odniesieniu do Całkowitego i trwałego inwalidztwa – dzień wydania opinii lekarskiej, a w przypadku Całkowitego i trwałego inwalidztwa w wyniku wypadku – dzień wypadku;
    - c) w odniesieniu do Częściowego i trwałego inwalidztwa – dzień wydania opinii lekarskiej, a w przypadku Częściowego i trwałego inwalidztwa w wyniku wypadku – dzień wypadku;
  - 4) **Okres ubezpieczenia** – okres pomiędzy dniem rozpoczęcia odpowiedzialności i dniem zakończenia odpowiedzialności. Wymienione daty podane są w Polisie;
  - 5) **Polisa** – dokument ubezpieczenia (wraz z załącznikami i aneksami stanowiącymi jego integralną część) potwierdzający zawarcie Umowy ubezpieczenia i określający w szczególności strony Umowy ubezpieczenia, dzień rozpoczęcia i zakończenia odpowiedzialności, wysokość, okres i częstotliwość opłacania Składki całkowitej, zakres i wysokość Świadczeń oraz osoby Uposażone;
  - 6) **Pramerica Życie TUIR SA** – Pramerica Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółka Akcyjna;
  - 7) **Rocznica polisy** – każda rocznica liczona od dnia wskazanego w Polisie jako dzień rozpoczęcia odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA;
  - 8) **Rok polisowy** – okres pomiędzy kolejnymi Rocznicami polisy; pierwszy Rok polisowy rozpoczyna się w dniu określonym w Polisie jako dzień rozpoczęcia odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA;
  - 9) **Składka** – składka z tytułu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia, której wysokość, częstotliwość oraz okres opłacania podane są w Polisie;
  - 10) **Składka całkowita** – składka z tytułu Umowy ubezpieczenia, będąca sumą składki z Umowy podstawowej i składek z Umów dodatkowych, której wysokość, częstotliwość oraz okres opłacania podane są w Polisie;
  - 11) **Suma ubezpieczenia** – kwota stanowiąca podstawę do określenia wysokości Świadczenia. Suma ubezpieczenia maleje w każdym Roku polisowym stosownie do harmonogramu zawartego w Polisie;
  - 12) **Świadczenie** obejmuje:
    - a) wypłatę na rzecz Ubezpieczonego, Uposażonych lub innych osób uprawnionych w przypadku zajścia Zdarzenia ubezpieczeniowego (rozd. 4 § 20);
    - b) zwolnienie Ubezpieczającego przez Pramerica Życie TUIR SA z obowiązku opłacania Składki całkowitej w przypadku Częściowego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego (rozd. 4 § 20 ust. 6);
  - 13) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, i która zawarła Umowę ubezpieczenia z Pramerica Życie TUIR SA;
  - 14) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna wskazana w Polisie, której życie i zdrowie jest przedmiotem Umowy ubezpieczenia;
  - 15) **Umowa dodatkowa** – umowa rozszerzająca przedmiot i zakres Umowy podstawowej, zawarta za uprzednią zgodą Ubezpieczonego pomiędzy Ubezpieczającym a Pramerica Życie TUIR SA, na podstawie odrębnych warunków umowy ubezpieczenia, wskazana w Polisie jako umowa dodatkowa;
  - 16) **Umowa podstawowa** – umowa ubezpieczenia na życie zawarta za uprzednią zgodą Ubezpieczonego pomiędzy Ubezpieczającym a Pramerica Życie TUIR SA, wskazana w Polisie jako umowa podstawowa;

- 17) **Umowa ubezpieczenia** – Umowa podstawowa wraz ze wszystkimi Umowami dodatkowymi, zawarta za uprzednią zgodą Ubezpieczonego pomiędzy Ubezpieczającym a Pramerica Życie TUIR SA, potwierdzona Polisą;
- 18) **Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia** – umowa zawarta na podstawie niniejszych OWU;
- 19) **Uposażony** – osoba wyznaczona przez Ubezpieczającego za uprzednią zgodą Ubezpieczonego, zgodnie z rozdz. 4 § 16, jako Uposażony Główny lub Uposażony Zastępczy, uprawniona do otrzymania Świadczenia w przypadku śmierci Ubezpieczonego;
- 20) **Uposażony Główny** – osoba uprawniona do otrzymania Świadczenia w przypadku śmierci Ubezpieczonego, wyznaczona przez Ubezpieczającego za uprzednią zgodą Ubezpieczonego;
- 21) **Uposażony Zastępczy** – osoba wyznaczona przez Ubezpieczającego, za uprzednią zgodą Ubezpieczonego, uprawniona do otrzymania Świadczenia w przypadku śmierci Ubezpieczonego jedynie wtedy, gdy wskazanie każdego z Uposażonych Głównych stało się bezskuteczne;
- 22) **Wiek Ubezpieczonego** – liczba ukończonych, pełnych lat życia Ubezpieczonego;
- 23) **Zdarzenie ubezpieczeniowe** – zdarzenie, które wystąpiło w okresie odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA, będące w zakresie ubezpieczenia, zgodnie z rozdz. 2 § 3 ust. 2 niniejszych OWU.

ROZDZIAŁ 2. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA TERMINOWEGO NA ŻYCIE Z MALEJĄCĄ SUMĄ UBEZPIECZENIA

§ 3. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA TERMINOWEGO NA ŻYCIE Z MALEJĄCĄ SUMĄ UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpieczonego.
2. Zakres Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia obejmuje, z zastrzeżeniem rozdz. 2 § 4, poniższe Zdarzenia ubezpieczeniowe, które wystąpią w okresie odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA:
  - 1) śmierć Ubezpieczonego;
  - 2) Całkowite i trwałe inwalidztwo Ubezpieczonego (zdefiniowane w rozdz. 1 § 2 ust. 1 pkt 1), pod warunkiem że wystąpi ono nie później niż przed Rocznicą polisy przypadającą bezpośrednio po ukończeniu przez Ubezpieczonego wieku 65 lat;
  - 3) Częściowe i trwałe inwalidztwo Ubezpieczonego (zdefiniowane w rozdz. 1 § 2 ust. 1 pkt 2), pod warunkiem że wystąpi ono nie później niż przed Rocznicą polisy przypadającą bezpośrednio po ukończeniu przez Ubezpieczonego wieku 65 lat.

§ 4. OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Pramerica Życie TUIR SA wolna jest od odpowiedzialności i nie wypłaci Świadczenia, jeśli śmierć Ubezpieczonego nastąpiła w wyniku:
  - 1) działań o charakterze wojennym, jeżeli Ubezpieczony w chwili śmierci był żołnierzem lub był powołany do służby wojskowej. Do działań o charakterze wojennym zalicza się również działania w ramach wojskowych misji pokojowych (w tym tzw. kontyngentów). Za żołnierzy uważa się także członków zmilitaryzowanych oddziałów biorących udział w działaniach o charakterze wojennym;
  - 2) samobójstwa Ubezpieczonego (niezależnie od stanu jego poczytalności) w okresie 2 lat od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia.
2. Pramerica Życie TUIR SA wolna jest od odpowiedzialności z tytułu Całkowitego i trwałego inwalidztwa oraz Częściowego i trwałego inwalidztwa i nie wypłaci Świadczenia, a także nie zwolni Ubezpieczającego z obowiązku opłacania Składki całkowitej, jeżeli te zdarzenia były skutkiem:
  - 1) działań o charakterze wojennym, jeśli Ubezpieczony w chwili zajścia Zdarzenia ubezpieczeniowego był żołnierzem lub był powołany do służby wojskowej. Do działań o charakterze wojennym zalicza się również działania w ramach wojskowych misji pokojowych (w tym tzw. kontyngentów). Za żołnierzy uważa się także członków zmilitaryzowanych oddziałów biorących udział w działaniach o charakterze wojennym;
  - 2) próby samobójstwa Ubezpieczonego, samookaleczenia Ubezpieczonego lub okaleczenia na własne życzenie, niezależnie od stanu jego poczytalności.
3. Pramerica Życie TUIR SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki tych okoliczności, o które zapytała przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia, a które zostały zatajone lub podane niezgodnie z prawdą przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Jeżeli do zatajenia lub podania niezgodnych z prawdą okoliczności doszło z winy umyślnej Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, w razie wątpliwości przyjmuje się, że Zdarzenie ubezpieczeniowe i jego następstwa są skutkiem okoliczności, które zostały zatajone lub podane niezgodnie z prawdą, co powoduje wyłączenie odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA za skutki tych okoliczności.
4. Jeżeli do Zdarzenia ubezpieczeniowego doszło po upływie 3 lat od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia, Pramerica Życie TUIR SA nie może podnieść zarzutu, że przy zawieraniu tej umowy podano informacje nieprawdziwe, w szczególności że została zatajona choroba Ubezpieczonego.

ROZDZIAŁ 3. UMOWA UBEZPIECZENIA

§ 5. ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA TERMINOWEGO NA ŻYCIE Z MALEJĄCĄ SUMĄ UBEZPIECZENIA

1. Umowę Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia zawiera się na podstawie wypełnionego wniosku o ubezpieczenie na życie podpisanego przez Ubezpieczającego i Ubezpieczonego.
2. Ubezpieczający i Ubezpieczony obowiązani są podać do wiadomości Pramerica Życie TUIR SA wszystkie znane sobie okoliczności, o które Pramerica Życie TUIR SA zapytała przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia we wniosku o ubezpieczenie na życie lub w innych pismach. W celu oceny ryzyka Pramerica Życie TUIR SA może skierować Ubezpieczonego na badania lekarskie lub badania diagnostyczne z minimalnym ryzykiem, z wyłączeniem badań genetycznych, przy czym zakres badań zostanie określony przez Pramerica Życie TUIR SA w skierowaniu. Badania przeprowadzane są w placówkach medycznych wskazanych przez Pramerica Życie TUIR SA i na koszt Pramerica Życie TUIR SA.
3. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są do udzielenia zgodnych z prawdą informacji, o które pytała Pramerica Życie TUIR SA przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku mają zastosowanie postanowienia z rozdz. 2 § 4 ust. 3 i 4.
4. Pramerica Życie TUIR SA ma prawo odmówić zawarcia Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia, o czym poinformuje Ubezpieczającego. W takim przypadku zapłacona przez Ubezpieczającego Składka zostanie zwrócona w całości.

5. Pramerica Życie TUIR SA może zaproponować zawarcie Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia z wyższą Składką lub z obniżoną wysokością wnioskowanej Sumy ubezpieczenia, lub na warunkach odbiegających od niniejszych OWU.
6. Jeśli Pramerica Życie TUIR SA zaproponuje zawarcie Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia z wyższą Składką lub z obniżoną wysokością wnioskowanej Sumy ubezpieczenia, lub na warunkach odbiegających od niniejszych OWU, wówczas zwróci na to uwagę Ubezpieczającemu i Ubezpieczonemu na piśmie przy doręczeniu Polisy, informując jednocześnie o przysługującym Ubezpieczającemu prawie do zgłoszenia sprzeciwu w terminie 7 dni od dnia otrzymania Polisy. Jeśli Ubezpieczający nie zgłosi sprzeciwu w tym terminie, Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia zostaje uznana za zawartą zgodnie z treścią Polisy następnego dnia po upływie tego terminu.
7. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony nie wyrazi zgody na zawarcie Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia z wyższą Składką, obniżoną wysokością Sumy ubezpieczenia lub na warunkach odbiegających od niniejszych OWU, zapłacona przez Ubezpieczającego Składka zostanie zwrócona w całości.
8. Jeżeli nie umówiono się inaczej lub w razie wątpliwości, Umowę Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia uważa się za zawartą z dniem doręczenia przez Pramerica Życie TUIR SA Ubezpieczającemu Polisy, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7 niniejszego paragrafu. Ochrona ubezpieczeniowa z tytułu tej umowy może rozpocząć się innego dnia niż dzień jej zawarcia (rozd. 3 § 8 ust. 1).

§ 6. WIEK PRZYSTĄPIENIA DO UBEZPIECZENIA TERMINOWEGO NA ŻYCIE Z MALEJĄCĄ SUMĄ UBEZPIECZENIA

1. Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia może zostać zawarta, jeżeli Ubezpieczony ukończył 20 lat i ma nie więcej niż 65 lat.

§ 7. OKRES UBEZPIECZENIA TERMINOWEGO NA ŻYCIE Z MALEJĄCĄ SUMĄ UBEZPIECZENIA

1. Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia może zostać zawarta na okres 10, 20, 30 lat lub do osiągnięcia przez Ubezpiezonego wieku 65 lat, z zastrzeżeniem możliwości jej rozwiązania przed upływem Okresu ubezpieczenia (rozd. 3 § 15). Za datę osiągnięcia określonego wieku uważa się Rocznicę polisy przypadającą bezpośrednio po ukończeniu przez Ubezpiezonego danego wieku.
2. Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia może zostać zamieniona na inną umowę ubezpieczenia na życie na warunkach określonych w rozdz. 3 § 14 niniejszych OWU, co może skutkować zmianą Okresu ubezpieczenia.

§ 8. OKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI PRAMERICA ŻYCIE TUIR SA

1. Odpowiedzialność Pramerica Życie TUIR SA w zakresie opisanym w rozdz. 2 § 3 ust. 2 rozpoczyna się od dnia określonego w Polisie albo od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia (jeśli przypada on później), ale w żadnym wypadku nie wcześniej niż od dnia zapłacenia w pełnej wysokości pierwszej Składki z tytułu tej umowy.
2. Koniec odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA następuje z dniem rozwiązania Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia (rozd. 3 § 15).

§ 9. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Strony Umowy ubezpieczenia przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia ustalają wysokość Sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej. Suma ubezpieczenia jest określona kwotowo w Polisie.
2. Pramerica Życie TUIR SA zastrzega sobie prawo do określenia minimalnej wysokości Sumy ubezpieczenia, na jaką może być zawarta Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia maleje z początkiem każdego Roku polisowego zgodnie z harmonogramem określonym w Polisie.

§ 10. OBNIŻENIE SUMY UBEZPIECZENIA

1. Wysokość Sumy ubezpieczenia może zostać obniżona na pisemny wniosek Ubezpieczającego, za uprzednią zgodą Ubezpiezonego. Obniżenie wysokości Sumy ubezpieczenia skutkuje obniżeniem wysokości Składki.
2. Pramerica Życie TUIR SA może nie zaakceptować wniosku Ubezpieczającego o obniżenie wysokości Sumy ubezpieczenia, jeśli powodowałoby to zmniejszenie Sumy ubezpieczenia lub Składki poniżej wartości minimalnych obowiązujących w Pramerica Życie TUIR SA w dniu złożenia wniosku o obniżenie.
3. Obniżenie wysokości Sumy ubezpieczenia staje się skuteczne po wyrażeniu zgody przez Pramerica Życie TUIR SA na zmianę wysokości Sumy ubezpieczenia. Wówczas, w terminie 30 dni od daty złożenia wniosku o obniżenie wysokości Sumy ubezpieczenia Pramerica Życie TUIR SA prześle Ubezpieczającemu aneks do Polisy uwzględniający zmienioną wysokość Składki, Składki całkowitej oraz harmonogram z wysokością Sumy ubezpieczenia, informując jednocześnie Ubezpiezonego o wprowadzonych zmianach i ich wpływie na wysokość Świadczeń przysługujących z tytułu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia.

§ 11. SKŁADKA Z TYTUŁU UMOWY UBEZPIECZENIA TERMINOWEGO NA ŻYCIE Z MALEJĄCĄ SUMĄ UBEZPIECZENIA

1. Składka z tytułu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia jest obliczana na podstawie Sumy ubezpieczenia oraz taryfy Pramerica Życie TUIR SA, w zależności od Okresu ubezpieczenia oraz od oceny ryzyka ubezpieczeniowego dokonanej przez Pramerica Życie TUIR SA w oparciu o czynniki obejmujące Wiek Ubezpiezonego w dniu akceptacji wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia, jego stan zdrowia, tryb życia, hobby, uprawiane sporty i wykonywany zawód. Wysokość Składki zależy również od częstotliwości jej opłacania, przy czym okres, częstotliwość opłacania i wysokość Składki są określone w Polisie.
2. Składka z tytułu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia nie może być niższa niż minimalna składka obowiązująca w Pramerica Życie TUIR SA w dniu złożenia wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia.
3. Składka z tytułu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia opłacana jest przez cały Okres ubezpieczenia, ale nie dłużej niż do momentu zajścia Zdarzenia ubezpieczeniowego.
4. Składka z tytułu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia jest stała przez cały okres jej opłacania, z zastrzeżeniem § 10 i 14 niniejszego rozdziału.
5. Ubezpieczający ma obowiązek opłacenia Składki całkowitej z tytułu Umowy ubezpieczenia z góry, najpóźniej pierwszego dnia okresu, za który Składka całkowita jest należna.

6. Ubezpieczający zostanie zwolniony z obowiązku opłacania Składki całkowitej, zgodnie z warunkami określonymi w rozdz. 4 § 20 ust. 6, w przypadku zajścia Zdarzenia ubezpieczeniowego w postaci Częściowego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego.

§ 12. SKUTKI NIEOPŁACENIA SKŁADKI CAŁKOWITEJ

1. Jeżeli Składka całkowita nie została opłacona w terminie, Ubezpieczający może zapłacić ją w dodatkowym terminie 30 dni, począwszy od dnia następnego po dniu, w którym Składka całkowita powinna zostać zapłacona (okres prolongaty). W okresie prolongaty Pramerica Życie TUIR SA wezwie Ubezpieczającego do zapłaty zaległej Składki całkowitej, podając nową datę, określającą, do kiedy Składka całkowita powinna zostać zapłacona (data upływu okresu prolongaty), i poinformuje jednocześnie Ubezpieczającego o skutkach niezapłacenia Składki całkowitej w wyznaczonym terminie (ust. 2 niniejszego paragrafu). W okresie prolongaty ochrona ubezpieczeniowa nie ulega zmianie.
2. Jeżeli pomimo wezwania do zapłaty Składka całkowita nie została opłacona w okresie prolongaty, Umowę ubezpieczenia uważa się za wypowiedzianą przez Ubezpieczającego. W takim przypadku Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem następnym po upływie okresu prolongaty, chyba że Pramerica Życie TUIR SA i Ubezpieczający porozumieją się odnośnie dalszego trwania Umowy ubezpieczenia.

§ 13. CZĘSTOTLIWOŚĆ OPŁACANIA SKŁADKI CAŁKOWITEJ

1. Składka całkowita może być opłacana: rocznie, półrocznie, kwartalnie albo miesięcznie.
2. Informacja o wysokości Składki całkowitej dla każdej z powyższych częstotliwości znajduje się w Polisie.
3. Sposób i częstotliwość opłacania Składki całkowitej mogą ulec zmianie na wniosek Ubezpieczającego. Zmiana wchodzi w życie z dniem akceptacji wniosku przez Pramerica Życie TUIR SA. Po akceptacji wniosku Pramerica Życie TUIR SA dostarczy Ubezpieczającemu potwierdzenie dokonania wnioskowanej zmiany, zawierające częstotliwość i sposób opłacania oraz wysokość Składki całkowitej obowiązujące po zmianie.

§ 14. ZAMIANA UBEZPIECZENIA TERMINOWEGO NA ŻYCIE Z MALEJĄCĄ SUMĄ UBEZPIECZENIA

1. Na wniosek Ubezpieczającego, za uprzednią zgodą Ubezpieczonego, Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia może zostać całkowicie lub częściowo, zamieniona na inną umowę ubezpieczenia na życie, bez ponownej oceny ryzyka, jeżeli:
  - 1) Ubezpieczony w dniu składania wniosku o zamianę Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia ma nie więcej niż 65 lat oraz
  - 2) do końca okresu Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia pozostało nie mniej niż 5 lat.
2. Ubezpieczający może wnioskować o zamianę Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia wyłącznie na jedną z umów ubezpieczenia na całe życie, opłacanych przez całe życie, oferowanych przez Pramerica Życie TUIR SA w dniu składania wniosku o zamianę.
3. Całkowita zamiana Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia oznacza zawarcie nowej umowy ubezpieczenia na życie z sumą ubezpieczenia równą Sumie ubezpieczenia z zamienianej Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia obowiązującej w Roku polisowym, w którym dochodzi do zamiany, z jednoczesnym rozwiązaniem dotychczasowej umowy.
4. Częściowa zamiana Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia oznacza zawarcie nowej umowy ubezpieczenia na życie z sumą ubezpieczenia niższą od Sumy ubezpieczenia z zamienianej Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia, obowiązującej w Roku polisowym, w którym dochodzi do zamiany, z możliwością kontynuacji zamienianej umowy z obniżoną wysokością Sumy ubezpieczenia. W takim przypadku Suma ubezpieczenia z tytułu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia ulega obniżeniu o taką kwotę, aby łączna suma ubezpieczenia po zamianie dla obydwu umów (tj. Suma ubezpieczenia dla kontynuowanej Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia oraz suma ubezpieczenia dla umowy ubezpieczenia na życie będącej efektem częściowej zamiany) nie była wyższa niż 100% Sumy ubezpieczenia dla Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia obowiązującej w Roku polisowym, w którym dochodzi do zamiany.
5. Obniżenie Sumy ubezpieczenia dla Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia skutkuje obniżeniem wysokości Składki.
6. Jeśli Pramerica Życie TUIR SA zaakceptuje wniosek Ubezpieczającego o częściową zamianę Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia, wówczas w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku prześle Ubezpieczającemu aneks do Polisy uwzględniający zmienioną wysokość Składki, Składki całkowitej oraz Sumy ubezpieczenia, informując jednocześnie Ubezpieczonego o wprowadzonych zmianach i ich wpływie na wartość Świadczeń przysługujących z tytułu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia.
7. Pramerica Życie TUIR SA może nie zaakceptować wniosku o zamianę Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia, jeśli dla którejś z umów ubezpieczenia na życie, które miałyby obowiązywać po zamianie, wysokość sumy ubezpieczenia lub składki byłaby niższa niż wartości minimalne obowiązujące w Pramerica Życie TUIR SA w dniu złożenia wniosku o zamianę.
8. Zamiana Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia na inną umowę ubezpieczenia na życie nie wymaga przeprowadzania przez Pramerica Życie TUIR SA ponownej oceny ryzyka ubezpieczeniowego dotyczącego osoby Ubezpieczonego, a w szczególności przeprowadzania badań lekarskich.
9. Jeżeli nie umówiono się inaczej lub w razie wątpliwości, umowę ubezpieczenia na życie powstałą w wyniku całkowitej lub częściowej zamiany uważa się za zawartą w dniu doręczenia Ubezpieczającemu przez Pramerica Życie TUIR SA Polisy, z zastrzeżeniem ust. 11 niniejszego paragrafu. Rozwiązanie Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia lub obniżenie Sumy ubezpieczenia z tytułu tej umowy następuje z dniem poprzedzającym zawarcie nowej umowy ubezpieczenia na życie, z zachowaniem ciągłości ochrony ubezpieczeniowej.
10. Pramerica Życie TUIR SA ustala wysokość składki z tytułu umowy ubezpieczenia na życie powstałej w wyniku zamiany, uwzględniając Wiek Ubezpieczonego w dniu akceptacji przez Pramerica Życie TUIR SA wniosku o zamianę oraz ocenę ryzyka ubezpieczeniowego dokonaną przy zawarciu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia.
11. Jeśli składka (lub w przypadku częściowej zamiany suma składek) ustalona przez Pramerica Życie TUIR SA będzie po zamianie wyższa niż Składka, która obowiązywała dla Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia przed zamianą, Pramerica Życie TUIR SA zwróci na to Ubezpieczającemu uwagę na piśmie przy doręczeniu Polisy, wyznaczając jednocześnie 7-dniowy termin na zgłoszenie sprzeciwu. Jeżeli Ubezpieczający nie zgłosi sprzeciwu w tym terminie, zamiana dochodzi do skutku zgodnie z treścią Polisy następnego dnia po upływie tego terminu. W przypadku zgłoszenia sprzeciwu w powyższym 7-dniowym terminie, dotychczasowa Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia pozostaje w mocy.

§ 15. ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Rozwiązanie Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia następuje:
  - 1) w przypadku wypłaty Świadczenia z tytułu zajścia Zdarzenia ubezpieczeniowego (rozd. 4 § 20 ust. 1);
  - 2) z określonym w Polisie dniem zakończenia odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA;
  - 3) w przypadku odstąpienia Ubezpieczającego od Umowy ubezpieczenia;
  - 4) w przypadku niezapłacenia Składki całkowitej w okresie prolongaty, z zastrzeżeniem postanowień rozdz. 3 § 12 ust. 2;
  - 5) w przypadku złożenia przez Ubezpieczającego oświadczenia o rozwiązaniu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia;
  - 6) w przypadku całkowitej lub częściowej zamiany Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia na inną umowę ubezpieczenia na życie (rozd. 3 § 14 ust. 3 i 4);
  - 7) w przypadku śmierci Ubezpieczonego z przyczyn określonych w rozdz. 2 § 4 ust. 1.
2. W przypadku gdy Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia jest Umową podstawową, jej rozwiązanie powoduje rozwiązanie wszystkich Umów dodatkowych, chyba że strony Umowy ubezpieczenia postanowią inaczej.
3. Jeśli umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia ma charakter Umowy dodatkowej (rozd. 1 § 1 ust. 3), ulega ona rozwiązaniu również w przypadku rozwiązania Umowy podstawowej, z którą jest związana, chyba że Pramerica Życie TUIR SA i Ubezpieczający porozumieją się odnośnie dalszego trwania Umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczający ma prawo do odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia poprzez doręczenie do Pramerica Życie TUIR SA pisemnego oświadczenia o odstąpieniu w terminie 30 dni od dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia. Jeżeli Pramerica Życie TUIR SA, najpóźniej w dniu zawarcia Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia nie poinformuje Ubezpieczającego o prawie do odstąpienia od tej umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający dowiedział się o tym prawie. W przypadku odstąpienia Pramerica Życie TUIR SA zwraca Ubezpieczającemu wpłaconą Składkę, przy czym ma prawo zatrzymać część Składki należną za okres, w którym udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
5. Ubezpieczający ma prawo do złożenia oświadczenia o rozwiązaniu Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia w każdym czasie. W przypadku złożenia takiego oświadczenia Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia zostaje rozwiązana z dniem otrzymania przez Pramerica Życie TUIR SA tegoż oświadczenia na piśmie.
6. W przypadku rozwiązania Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia z przyczyn innych niż całkowita wypłata Świadczenia z tytułu zajścia Zdarzenia ubezpieczeniowego Pramerica Życie TUIR SA zwraca Składkę za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

ROZDZIAŁ 4. ŚWIADCZENIA

§ 16. UPOSAŻENI

1. Ubezpieczający, za uprzednią zgodą Ubezpieczonego, może wskazać jednego lub więcej Uposażonych Głównych lub Uposażonych Zastępczych.
2. Jeśli Ubezpieczający wskazał kilku Uposażonych Głównych, ale nie podał ich udziału w kwocie Świadczenia, ich udziały będą uznane za równe. Uposażeni Zastępczy będą uprawnieni do otrzymania Świadczenia jedynie wtedy, gdy wskazanie każdego z Uposażonych Głównych stało się bezskuteczne (ust. 5 niniejszego paragrafu). Jeśli Ubezpieczający wskazał kilku Uposażonych Zastępczych, ale nie podał ich udziału w kwocie Świadczenia, ich udziały będą uznane za równe.
3. Wskazanie Uposażonych może nastąpić podczas zawierania Umowy ubezpieczenia, jak również w każdym momencie jej trwania. Wskazanie i odwołanie Uposażonych oraz zgłoszenie każdej zmiany dotyczącej Uposażonych wymaga złożenia pisemnego wniosku.
4. Ubezpieczający, za uprzednią zgodą Ubezpieczonego, może dokonać zmiany Uposażonego lub Uposażonych w każdej chwili na podstawie pisemnego wniosku zawierającego datę oraz podpis Ubezpieczającego i Ubezpieczonego. Zmiana Uposażonego wchodzi w życie z dniem otrzymania wniosku przez Pramerica Życie TUIR SA.
5. Wskazanie Uposażonego staje się bezskuteczne, jeżeli Uposażony zmarł przed śmiercią Ubezpieczonego lub jednocześnie z nim, albo jeśli umyślnie przyczynił się do śmierci Ubezpieczonego. W takim przypadku udział tego Uposażonego w kwocie Świadczenia zostanie rozdzielony pomiędzy pozostałych Uposażonych proporcjonalnie do wielkości ich udziałów.
6. Jeżeli Ubezpieczający nie wskazał żadnych Uposażonych, odwołał wcześniej wskazanych Uposażonych lub wskazanie każdego z Uposażonych stało się bezskuteczne (ust. 5 niniejszego paragrafu), Świadczenie jest wypłacane najbliższej rodzinie Ubezpieczonego według następującej kolejności:
  - 1) małżonkowi;
  - 2) dzieciom;
  - 3) rodzicom;
  - 4) rodzeństwu.Otrzymanie Świadczenia przez osoby zaliczone do grupy wymienionej w pierwszej kolejności wyklucza otrzymanie Świadczenia przez osoby zaliczane do kolejnej grupy. Osoby zaliczane do tej samej grupy otrzymują Świadczenie w równych częściach.

§ 17. WYBÓR FORMY WYPŁATY ŚWIADCZENIA

1. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego lub Całkowitego i trwałego inwalidztwa wypłacone będzie w formie wypłaty Sumy ubezpieczenia.
2. Powyższe Świadczenie może zostać wypłacone w formie wypłat regularnych (renta) na warunkach ubezpieczenia rentowego znajdującego się w ofercie Pramerica Życie TUIR SA w dniu ustalenia prawa do Świadczenia. W tym przypadku szczegółowe warunki wypłaty Świadczenia będą określone w odrębnej umowie ubezpieczenia zawartej pomiędzy Pramerica Życie TUIR SA a osobą uprawnioną, z uwzględnieniem obowiązujących wówczas przepisów prawa.
3. Formę wypłaty Świadczenia wybiera osoba uprawniona do otrzymania Świadczenia.

§ 18. WYSOKOŚĆ ŚWIADCZENIA

1. W przypadku śmierci albo Całkowitego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego wysokość Świadczenia należna uprawnionemu równa jest Sumie ubezpieczenia aktualnej na Datę zdarzenia ubezpieczeniowego.

§ 19. DOKUMENTY WYMAGANE DO USTALENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. W przypadku śmierci Ubezpieczonego do ustalenia odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA wymagane są następujące dokumenty:
  - 1) wniosek o wypłatę Świadczenia;
  - 2) kopia dokumentu tożsamości osoby uprawnionej;
  - 3) akt zgonu oraz zaświadczenie stwierdzające przyczynę śmierci (np. karta zgonu), wystawione przez lekarza lub właściwe organy.
2. W przypadku Całkowitego i trwałego inwalidztwa lub Częściowego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego do ustalenia odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA wymagane są następujące dokumenty:
  - 1) wniosek o wypłatę Świadczenia;
  - 2) kopia dokumentu tożsamości osoby uprawnionej;
  - 3) dokumentacja medyczna dotycząca zgłaszanego Zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. W celu ustalenia prawa do Świadczenia z tytułu Całkowitego i trwałego inwalidztwa lub Częściowego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego Pramerica Życie TUIR SA może wymagać, aby Ubezpieczony poddał się badaniom lekarskim lub badaniom diagnostycznym z minimalnym ryzykiem, z wyłączeniem badań genetycznych. Zakres badań podany będzie w skierowaniu, a ich koszt pokrywa Pramerica Życie TUIR SA.
4. W okresie zwolnienia Ubezpieczającego z obowiązku opłacania Składki całkowitej Pramerica Życie TUIR SA może wymagać od Ubezpieczającego dostarczenia dokumentów potwierdzających utrzymywanie się Częściowego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego.
5. Pramerica Życie TUIR SA może wymagać od osoby uprawnionej do otrzymania Świadczenia innych dokumentów niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA. Rozpatrując wniosek o wypłatę Świadczenia Pramerica Życie TUIR SA poinformuje osobę uprawnioną o dokumentach niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności.
6. Jeżeli Zdarzenie ubezpieczeniowe nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokumenty dotyczące Zdarzenia ubezpieczeniowego muszą być uwierzytelnione zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W takim przypadku osoba uprawniona z tytułu Umowy ubezpieczenia jest zobowiązana do dostarczenia dokumentów niezbędnych do ustalenia prawa do Świadczenia przetłumaczonych na język polski przez tłumacza przysięgłego.
7. Wszelkie dokumenty konieczne do ustalenia odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA muszą być dostarczone w oryginałach, urzędowych odpisach lub kopiach poświadczonych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lub poświadczonych przez Pramerica Życie TUIR SA na podstawie oryginału.

§ 20. WYPŁATA ŚWIADCZENIA

1. Pramerica Życie TUIR SA wypłaci Świadczenie w przypadku tylko jednego z poniższych Zdarzeń ubezpieczeniowych, do których dojdzie w okresie odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA:
  - 1) w przypadku śmierci Ubezpieczonego Pramerica Życie TUIR SA wypłaci Uposażonemu lub innej osobie uprawnionej Świadczenie, o którym mowa w rozdz. 4 § 18 ust. 1, albo
  - 2) w przypadku Całkowitego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego Pramerica Życie TUIR SA wypłaci Ubezpieczonemu Świadczenie, o którym mowa w rozdz. 4 § 18 ust. 1.
2. Z datą wypłaty Świadczenia z tytułu któregośkolwiek ze zdarzeń wymienionych powyżej Umowa Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia zostaje rozwiązana, a w przypadku gdy była ona Umową podstawową, wraz z nią rozwiązaniu ulegają wszystkie Umowy dodatkowe z wyjątkiem tych, których warunki stanowią inaczej.
3. Spełnienie Świadczenia nastąpi w ciągu 30 dni od otrzymania przez Pramerica Życie TUIR SA zawiadomienia o zajściu Zdarzenia ubezpieczeniowego. Gdyby wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA albo wysokości Świadczenia okazało się niemożliwe w tym terminie, spełnienie Świadczenia nastąpi w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część Świadczenia Pramerica Życie TUIR SA spełni we wspomnianym terminie 30 dni.
4. Pramerica Życie TUIR SA wypłaci Świadczenie wyłącznie z tytułu jednego Zdarzenia ubezpieczeniowego. Jeśli Ubezpieczony umrze po złożeniu wniosku o wypłatę Świadczenia z tytułu Całkowitego i trwałego inwalidztwa, a wypłata Świadczenia nie miała miejsca, Pramerica Życie TUIR SA wypłaci wyłącznie Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego w okresie odpowiedzialności Pramerica Życie TUIR SA, osobom uprawnionym do tego Świadczenia zgodnie z postanowieniami rozdz. 4 § 16.
5. Świadczenie przysługujące z tytułu Całkowitego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego wypłacane jest tylko raz, zaś jego wypłata powoduje rozwiązanie Umowy Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia.
6. W przypadku wystąpienia Częściowego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego Pramerica Życie TUIR SA zwolni Ubezpieczającego z obowiązku opłacania Składki całkowitej za okres trwania Częściowego i trwałego inwalidztwa Ubezpieczonego. Zgłoszenie Zdarzenia ubezpieczeniowego w tym przypadku powinno nastąpić niezwłocznie po wystąpieniu Częściowego i trwałego inwalidztwa.

ROZDZIAŁ 5. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 21. REGULACJE PODATKOWE

1. Wszystkie podatki i opłaty związane z opłacaniem składek, jeżeli są lub będą wymagane, obciążają Ubezpieczającego, z wyjątkiem podatków płaconych w związku z działalnością prowadzoną przez Pramerica Życie TUIR SA.
2. Jakikolwiek podatki i opłaty związane ze Świadczeniem, jeżeli są lub będą wymagane, nie obciążają Pramerica Życie TUIR SA. Opodatkowanie Świadczeń należnych z tytułu Umowy ubezpieczenia regulują właściwe przepisy o podatku dochodowym od osób fizycznych (jeśli Świadczenie należne jest osobie fizycznej) oraz o podatku dochodowym od osób prawnych (jeśli Świadczenie należne jest osobie prawnej). Przepisy te mogą podlegać zmianom, na które Pramerica Życie TUIR SA nie ma wpływu. Pramerica Życie TUIR SA nie jest uprawniona do świadczenia usług w zakresie doradztwa podatkowego, dlatego wszelkie pytania w tej kwestii należy kierować do doradców posiadających wymagane kwalifikacje.

§ 22. KORESPONDENCJA

1. Zawiadomienia, oświadczenia i wnioski Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uposażonego lub innej osoby uprawnionej z tytułu Umowy ubezpieczenia, dotyczące Umowy ubezpieczenia powinny być doręczone na piśmie na adres siedziby lub oddziału Pramerica Życie TUIR SA, chyba że strony umówią się inaczej.

2. Pisma Pramerica Życie TUIR SA skierowane do Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uposażonego lub innej osoby uprawnionej z tytułu Umowy ubezpieczenia, dotyczące Umowy ubezpieczenia kierowane będą na ostatni znany Pramerica Życie TUIR SA adres korespondencyjny, a w przypadku gdy osoby te wyraziły zgodę na taką formę, na ostatni adres poczty elektronicznej podany przez te osoby albo w inny uzgodniony sposób.
3. Pramerica Życie TUIR SA, Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są informować się wzajemnie o każdej zmianie adresu oraz innych danych kontaktowych niezbędnych do prowadzenia korespondencji w związku z realizacją Umowy ubezpieczenia.

§ 23. SKARGI, REKLAMACJE I POWÓDZTWO

1. Skargi lub reklamacje dotyczące usług świadczonych przez Pramerica Życie TUIR SA mogą być składane w następujący sposób:
  - 1) w formie pisemnej:
    - a) korespondencyjnie na adres siedziby Pramerica Życie TUIR SA lub na adres jej oddziału;
    - b) osobiście w siedzibie Pramerica Życie TUIR SA lub w jej oddziale;
    - c) poprzez Agenta Ubezpieczeniowego Pramerica Życie TUIR SA;
  - 2) ustnie, pod numerem tel. 800 33 55 33 albo osobiście do protokołu w siedzibie Pramerica Życie TUIR SA lub w jej oddziale;
  - 3) w formie elektronicznej na adres: kontakt@pramerica.pl.
2. Umocowany pracownik Pramerica Życie TUIR SA rozpatrzy skargę lub reklamację i udzieli na nią pisemnej odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, jednakże nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie skargi lub reklamacji i udzielenie odpowiedzi w ww. terminie, Pramerica Życie TUIR SA poinformuje osobę składającą skargę lub reklamację o przyczynach niedotrzymania terminu, wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone do jej rozpatrzenia, oraz nowy termin udzielenia odpowiedzi na skargę lub reklamację, nie dłuższy jednak niż 60 dni od dnia otrzymania skargi lub reklamacji.
3. W przypadku gdy odpowiedź Pramerica Życie TUIR SA nie będzie satysfakcjonująca, wniosek o rozpatrzenie sprawy może zostać złożony do Rzecznika Finansowego lub do Komisji Nadzoru Finansowego, której nadzorowi podlega Pramerica Życie TUIR SA. Dodatkowo konsument ma prawo zwrócić się o udzielenie pomocy do Miejskich lub Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
4. W przypadku sporu sprawa może zostać skierowana do pozasądowego postępowania prowadzonego przez Rzecznika Finansowego (adres strony internetowej: <http://www.rf.gov.pl>) lub na drogę sądową.
5. Powództwo o roszczenia z Umowy ubezpieczenia można wytoczyć przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uposażonego lub uprawnionego z tytułu Umowy ubezpieczenia.
6. Powództwo o roszczenia z Umowy ubezpieczenia można wytoczyć przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby spadkobiercy Ubezpieczonego, spadkobiercy Uposażonego lub spadkobiercy uprawnionego z tytułu Umowy ubezpieczenia.

§ 24. POZOSTAŁE POSTANOWIENIA

1. W razie zgubienia lub zniszczenia Polisy Pramerica Życie TUIR SA na wniosek Ubezpieczającego wydaje duplikat Polisy. Z chwilą wydania duplikatu oryginał Polisy staje się nieważny.
2. Osoby uprawnione z tytułu Umowy ubezpieczenia nie mogą przenieść swych uprawnień wobec Pramerica Życie TUIR SA na rzecz osób trzecich bez uprzedniej pisemnej zgody Pramerica Życie TUIR SA.
3. Na wniosek Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego Pramerica Życie TUIR SA może zgodzić się na przeniesienie na osobę trzecią praw i obowiązków Ubezpieczającego wynikających z Umowy ubezpieczenia. Takie przeniesienie praw i obowiązków stanie się skuteczne pod warunkiem, że wniosek zawierający oświadczenia zainteresowanych stron (tj. Ubezpieczonego, ustępującego Ubezpieczającego i przystępującego Ubezpieczającego) zostanie zatwierdzony przez Pramerica Życie TUIR SA.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi OWU lub Umową ubezpieczenia zawartą na ich podstawie mają zastosowanie przepisy prawa polskiego, które jest prawem właściwym dla Umowy ubezpieczenia, chyba że Polisa wyraźnie stwierdza inaczej.
5. Jeśli dojdzie do zmiany przepisów prawa wpływających na zakres lub treść Umowy ubezpieczenia, w celu jej dostosowania do zmienionych przepisów Pramerica Życie TUIR SA może dokonać zmiany niniejszych OWU. Wówczas wyśle Ubezpieczającemu i Ubezpieczonemu treść zmian oraz poinformuje ich o wpływie tych zmian na wysokość Świadczeń przysługujących z tytułu Umowy ubezpieczenia. W takim przypadku, o ile strony nie uzgodnią inaczej, zmiana niniejszych OWU wejdzie w życie z upływem jednego miesiąca od dnia doręczenia zmienionych OWU Ubezpieczającemu, chyba że przed upływem tego terminu Ubezpieczający dokona wypowiedzenia Umowy ubezpieczenia.
6. Informacje o wymienionych w OWU wartościach minimalnych (Sumy ubezpieczenia, Składki) oraz stopach procentowych (oprocentowanie pożyczki, wskaźnik indeksacji) obowiązujących w poszczególnych dniach, w tym w dniu wypełnienia wniosku o ubezpieczenie i w dniu zawarcia Umowy ubezpieczenia, dostępne są w siedzibie i w oddziałach Pramerica Życie TUIR SA.
7. Pramerica Życie TUIR SA ujawnia sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na swojej stronie internetowej pod adresem www.pramerica.pl.

§ 25. DATA WEJŚCIA W ŻYCIE OWU I DATA UCHWAŁY

1. Ogólne Warunki Ubezpieczenia Terminowego na Życie z malejącą sumą ubezpieczenia zostały zatwierdzone uchwałą nr 1/06/2017 Zarządu Pramerica Życie TUIR SA z dnia 12 czerwca 2017 r. i wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2017 r.

Aneta Podyma

Prezes Zarządu
Pramerica Życie TUIR SA

Helena Gosk

Wiceprezes Zarządu
Pramerica Życie TUIR SA

Pramerica Życie TUIR SA
al. Jana Pawła II 17
00-854 Warszawa
tel. +48 22 329 30 00
fax +48 22 329 30 10

infolinia: 800 33 55 33

www.pramerica.pl

PRAMERICA ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SPÓŁKA AKCYJNA,

al. Jana Pawła II 17, 00-854 Warszawa, Spółka wpisana do rejestru przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, KRS 0000008906, NIP 526-22-62-838, REGON 013281575, kapitał zakładowy w wysokości 60 000 000 złotych w całości opłacony.